

МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИ
«ДОНИШГОЊИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОЪКИСТОН
БА НОМИ АБЎАЛЌ ИБНИ СИНО»

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Муовини ректор оид ба корњои таълими
МДТ ДҚТТба номи Абўалї ибни Сино
д.и.т., профессор _____ С.Т. Ибодов
«_____» _____ 2019 с.

КАФЕДРАИ ГИСТОЛОГИЯ

**Саволњои шиъфои барои донишљўњни курси
II факултети стоматологїаз фанни гистология**

Саволҳои кушодабарои донишљӯёни курси II факултети стоматологӣ аз фанни цитология, эмбриология ва гистология

Мавзӯ: Сохти ситоплазма. Органоидҳо ва омезаҳо.

1. Њуљайра чист? Унсурҳои таркибии он.
2. Муаяйн кардани мафъуми «органоидҳо». Таснифи органоидҳо.
3. Ғӯри эндоплазматикӣ, навъҳо, вазифаҳо ва сохти он
4. Љиғози Голлӣ, Вазифаҳо ва сохти он аз рӯи нишондоди микроскопӣ ва электронӣ.
5. Митохондрияҳо. Вазифаҳо ва сохти он аз рӯи нишондоди микроскопӣ ва электронӣ.
6. Лизосомаҳо, навъҳо, вазифаҳо ва сохти он аз рӯи нишондоди микроскопӣ ва электронӣ.
7. Мафъуми «омеза», таснифи онҳо, фарқияти онҳо аз органоидҳо.

Мавзӯ: Сохти ядро. Навъҳои тақсимшавии њуљайра.

1. Сохти ядрои њуљайраи дар њолати тақсимшавӣ (интерфаза) ва унсурҳои он.
2. Сохт ва вазифаҳои пардаи ядро ва ядроча.
3. Мафъум дар бораи давраи њаёти њуљайра. Усулҳои тақсимшавии њуљайра.
4. Даври њаёти њуљайра. Тайёрии њуљайра ба тақсимшавӣ. Марњилаҳои интерфаза.
5. Марњилаҳои митоз. Ањамияти биологии митоз.
6. Мейоз, фарқияти он аз митоз. Ањамияти биологии мейоз.
7. Амитоз, эндомиоз. Ањамияти онҳо.

Мавзӯ: Љанинсинозии умумӣ. Марњилаҳои щаниншиносӣ.

1. Марњилаҳои асосии щаниншиносӣ. Унсурҳои, ки дар натиљаи ин марњилаҳо њосил мешаванд.
2. Хусусияти сохти нутфа ва тухмњуљайра.
3. Бордоршавӣ чист? Марњилаҳо ва ањамияти биологии он.
4. Тақсимшавӣ чист? Усулҳои тақсимшавӣ ва навъҳои бластулаҳо.
5. Гастрӯлятсия чист? Усулҳои гастрӯлятсия.

Мавзӯ: Бофтаҳои рӯйпушкунанда.

1. Тавсифи умумӣ ва вазифаҳои бофтаҳои рӯйпушкунанда.
2. Таснифи морфофункционалии бофтаҳои рӯйпушкунанда.
3. Таснифи онтофилогенетикии бофтаҳои рӯйпушкунанда ва љойгиршавии онҳо.
4. Хусусиятҳои сохти бофтаҳои рӯйпушкунанда.
5. Хусусиятҳои сохт, тарашуњњосилкунӣ, вазифаҳои ғадуҷҳои эндокринӣ ва экзокринӣ.
6. Ғадудҳои экзокринӣ ва таснифи онҳо аз рӯи љойгиршавӣ, сохти қисми тарашуњњосилкунанда ва сохти маљроғоњ.

7. Навъҳои (тарзи) тарашуҳои силкунии гадуҳои экзокринӣ (мисолҳо).

Мавзӯ: Хун ва лимфа.

1. Унсурҳои таркиби ва вазифаҳои асосии хун.
2. Миқдор, сохт ва вазифаҳои эритроцитҳо.
3. Гемоглобин, таркиб, навъҳо ва вазифаҳои он.
4. Миқдор, тавсифи умумӣ ва таснифи лейкоцитҳо.
5. Лейкоцитҳои донаҷадор. Асоси таснифи онҳоро чӣ ташкил медиҳад. Аъамияти функционалии онҳо.
6. Лейкоцитҳои бедонаҷа. Асоси таснифи онҳоро чӣ ташкил медиҳад. Аъамияти функционалии онҳо.
7. Миқдори тромбоцитҳо. Сохт ва аъамияти функционалии онҳо.

Мавзӯ: Бофтаи пайвастукунда.

1. Манбаи инкишоф, вазифа ва хусусиятҳои сохти бофтаи пайвастукунда.
2. Тасниф ва ҷойгиршавии навъҳои бофтаи пайвастукунда.
3. Сохт ва таркиби моддаи байниҷуҷайравии бофтаҳои пайвастукундаи нахдор.
4. Бофтаи пайвастукундаи нахдори ковок. Сохт, таркиби ӯҷайравӣ, ҷойгиршавӣ ва вазифаи он.
5. Таркиби ӯҷайравии бофтаи пайвастукундаи нахдори ковок. Фибробласт, сохт ва вазифаҳои он.
6. Таркиби ӯҷайравии бофтаи пайвастукундаи нахдори ковок. Макрофаг, сохт ва вазифаҳои он.
7. Таркиби ӯҷайравии бофтаи пайвастукундаи нахдори ковок. ӯҷайраи фарбеъ (лабросит), сохт ва вазифаҳои он.
8. Таркиби ӯҷайравии бофтаи пайвастукундаи нахдори ковок. Плазмосит, сохт ва вазифаҳои он.
9. Хусусиятҳои сохт, ҷойгиршавӣ ва вазифаҳои бофтаи пайвастукундаи нахдори зич.
10. Намудҳои бофтаи пайвастукундаи хусусиятҳои махсусдошта. Вазифаҳо ва ҷойгиршавии онҳоро нишон диҳед.

Мавзӯ. Бофтаҳои скелетӣ. Бофтаҳои тағоякӣ.

1. Тавсифи морфофункционалӣ ва намудҳои бофтаи тағоякӣ.
2. Унсурҳои таркиби ва таркиби химиявии бофтаи тағоякӣ.
3. Кабатҳо, таркиби бофтави ва вазифаҳои тағоякпарда.
4. Ҷойгиршавӣ ва сохти бофтаи тағояки шишамонанд.
5. Ҷойгиршавӣ ва сохти бофтаи тағояки чандирӣ. Фарқияти он аз тағояки шишамонанд.

Мавзӯ. Бофтаҳои скелетӣ. Бофтаи устухонӣ .

1. Тавсифи морфофункционалӣ ва навъҳои бофтаи устухонӣ.
2. ӯҷайраҳои бофтаи устухонӣ, сохт ва вазифаи онҳо.
3. Сохт ва мавзеи ҷойгиршавии бофтаи устухони дуруштнаҳ дар организм.
4. Сохт ва мавзеи ҷойгиршавии бофтаи устухони лавъачанок.
5. Унсурҳои таркибии устухонпарда ва андарунпарда (эндост).

Мавзӯ: Бофтаҳои мушакӣ.

1. Аломатҳои асосии морфологии бофтаҳои мушакӣ.

- 2.Таснифи гистогенетикии бофтаҳои мушакӣ.
- 3.Наъҳои бофтаи мушаки суфта, манбаи инкишоф ва ҷойгиршавии онҳо.
- 4.Соҳти тори мушаки кўндаланграҳ.
- 5.Соҳти миофибриллаҳои бофтаи мушаки кўндаланграҳ дар зери микроскопи рўшноигӣ ва электронӣ.
- 6.Соҳт ва фаъолияти миосинҳои суфта.
- 7.Навъҳо, соҳт ва вазифаҳои кардиомиоситҳо.

Мавзӯ: Бофтаи асаб.

1. Манбаи инкишоф ва гистогенези бофтаи асаб. Унсурҳои таркибии бофтаи асаб.
2. Таснифи морфологӣ ва ҷойгиршавии нуљайраҳои асаб.
3. Таснифи функционалӣ ва ҷойгиршавии нуљайраҳои асаб. Камонаки рефлекторӣ.
4. Соҳти нуљайраҳои асаб аз рӯи нишондоди микроскопии муқаррарӣ ва электронӣ. Мафҳум дар бораи соҳт ва вазифаи нейрофибрилаҳо ва моддаи хроматофилӣ.
- 5.Тасниф ва вазифаи нуљайраҳои ӯамсафар (нейроғлия).
6. Navъҳо ва соҳти наъҳои асаб.
7. Макроғлияҳо. Намудҳо, ҷойгиршавӣ ва вазифаҳои онҳо.
8. Микроғлияҳо. Манбаи инкишоф ва аъамияти онҳо.

Мавзӯ: Системаи асаб - 1

- 1.Манбаи инкишоф ва гистогенези системаи асаб.
2. Соҳти гистологии моддаи хокистарранг ва сафеди ӯароммағз. Фарқияти онҳо
3. Ядро чист? Ядроҳои ӯароммағз ва аъамияти функционалии онҳо.
4. Асаби канорӣ, таркиби бофтавии пардаҳои он.

Мавзӯ: Системаи асаб – 2

- 1.Инкишофи ӯанинии мағзи сар.
- 2.Аъамияти функционалии мағзча. Ҷойгиршавии моддаи хокистарранг ва моддаи сафед дар мағзча.
- 3.Соҳти қишри мағзча. Таркиби нуљайравии он.
- 4.Тавсифи умумӣ ва аъамияти функционалии қишри нимкураҳои калони мағзи сар.
- 5.Мафҳум дар бораи ситоархитектоника ва миелоархитектоникаи нимкураҳои калони мағзи сар.

Мавзӯ: Узвҳои ӯискунанда.Узви босира ва шомма.

- 1.Таснифи узвҳои хис.
- 2.Мафҳум дар бораи анализатор ва қисмҳои он. Назарияи И.П. Павлов дар бораи анализаторҳо.
- 3.Пардаҳои курраи чашм ва таркиби бофтавии онҳо.
- 4.Таркиби нуљайравии(нуљайраҳои асаб) шабақия. Минтақаҳои синаптикӣ.
- 5.Љиёзҳои функционалии чашм ва аъамияти онҳо.

Мавзӯ: Узвҳои ӯис. Узви зоиқа, сомеа ва мувозинат.

1. Соҳти гӯши беруна.

2. Сохти гўши миёна.
3. Канали серѓишои њалзун, деворањо ва таркиби бофтавии он.
4. Наќшай умумии сохти узви морпеч (Корти).
5. Њуљайрањои эњсоскунандаи узви морпеч.

Мавзў: Системаи дилу раѓњо.

1. Инкишоф ва таснифи раѓњои хунгард.
2. Тасниф ва хусусиятњои сохти шараёнњо.
3. Хусусиятњои сохти шараёни навъи мушакї, чандирї ва омехта. Фарќияти онњо аз њамдигар.
4. Навъњои мўйраѓњо (капиллярњо) вобаста ба сохт ва кутр(диаметр)
5. Тасниф ва хусусиятњои функционалии варидњо (венањо).
6. Манбаи инкишоф ва сохти деворањои дил.

Мавзў: Узвњои хунофарї ва таъминкунандаи сироятнопазирї. Гурўњи марказї.

1. Тавсифи умумї ва морфофункционалї ва таснифи узвњои хунофар ва таъминкунандаи сироятнопазирї.
2. Инкишофи љанинии маѓзи сурхи устухон. Пайкар(строма) ва паренхима
3. Тавсифи умумї ва вазифањои ғадуди љоѓар(тимус) њамчун узви марказии Т-лимфопоэз.
4. Сохт ва таркиби бофтавии моддаи ќишрї ва маѓзии ғадуди љоѓар(тимус). Монеаи байни хун ва ғадуди љоѓар (гематотимусї).

Мавзў: Узвњои хунофарї ва таъминкунандаи сироятнопазирї. Гурўњи канорї.

1. Манбаи инкишоф, вазифањо ва тавсифи умумии гирењњои лимфатикї (зулолави),
2. Хусусиятњои сохти микроскопии моддаи ќишрї ва маѓзии гирењњои лимфатикї.
3. Манбаи инкишоф, вазифањо ва тавсифи умумии испурч.
4. Хусусиятњои сохти микроскопии лањми (пулпаи) сурх ва сафеди испурч.

Мавзў: Системаи эндокринї. Гурўњи марказї.

1. Тавсифи морфофункционалии умумї ва таснифи ғадудњои усорањосилкунандаи дохилї (эндокринї).
2. Мафњум дар бораи гормонњо, тавсифи умумии онњо, роли гормонњо дар танзими ањамияти вазифањои организм.
3. Манбањои инкишофи гипофиз. Сохт ва ањамияти функционалии гипоталамус. Гормонњои гипоталамус.
4. Њиссаи пеши гипофиз. Хусусиятњои сохт ва таснифи эндокриноситњо.
5. Сохт ва вазифањои њиссаи мобайнї ва аќиби гипофиз.
6. Сохт ва вазифањои эпифиза (ғадуди санавбар).

Мавзў: Системаи эндокринї. Гурўњи канорї.

1. Манбањои инкишоф ва вазифањои ғадуди сипаршакл.
2. Сохти микроскопии њубобчањои (фолликулаи) ғадуди сипаршакл.
3. Сохти микроскопї, ањамияти функционалии ғадуди назди ғадуди сипаршакл.
4. Манбаи инкишоф ва сохти моддаи ќишрии ғадуди болои гурда.

5. Минтаќањои моддаи ќишрї, хусусиятњои морфологї ва гормонњои онњо.
 6. Манбаи инкишоф, сохт ва вазифањои моддаи маѓзии ғадуди болои гурда.
- Мавзў: Системаи њозима. Узвњои ковокии дањон. Њалќ ва сурхрўда.**
1. Тавсифи морфофункционалии ќисмњои системаи њозима. Таркиби бофтавии пардањо.
 2. Хусусиятњои сохти ковокии дањон.
 3. Сохт ва вазифањои забон. Навњои пистонакњои забон, сохт ва вазифањои онњо.
 4. Пистонакњои забон, тасниф ва хусусиятњои сохт. Муѓълачањои таѓмњискунанда аз кадом њуљайрањо иборатанд?
 5. Хусусиятњои сохти луобпарда дар сатњи болої ва поёнии забон.
- Мавзў: Системаи њозима. Сохт ва ањамияти функционалии ғадудњо. Ғадудњои калони луобњосилкунандаи дањон: ғадуди назди гўш, ғадуди зери лўғ, ғадуди зери забон.**
1. Њалќаи лимфоэпителии Пирогов. Вазифањо ва сохти бодомакњо.
 2. Хусусиятњои сохти ќисмњои гуногуни њалќ.
 3. Ғадудњои калони луобњосилкунандаи дањон. Тасниф, манбаи инкишоф, сохт ва вазифањо.
 4. Тавсифи умумии ғадудњои калони луобњосилкунандаи дањон. Тарзи хорилкунии тарашўњ.
 5. Сохти ќисми тарашўњњосилкунанда ва маљроғоњњои ғадудњои луобї. Ёисмњои номбаршуда бо кадом эпителия руйпўш мешаванд?
 6. Ёисми тарашўњњосилкунандаи ғадудњои луобии зери забон ва таркиби њуљайравии онњо.
 7. Ёисми тарашўњњосилкунандаи ғадудњои луобии назди гуш ва таркиби њуљайравии онњо.
 8. Ёисми тарашўњњосилкунандаи ғадудњои луобии зери лўғ ва таркиби њуљайравии онњо.
 9. Хусусиятњои сохти девораи сурхрўда дар ќисмњои гуногуни он.
- Мавзў: Инкишофи љанинии дандон. Марњилањои инкишофи дандон. Сохти гистологии дандон**
1. Манбањои инкишофи љанинии дандонњо. Баромадани дандонњои ширї ва доимї.
 2. Кадом марњилањоро дар инкишофи дандон фарќ мекунанд ва њангоми он кадом зоишњо њосил мешаванд?
 3. Пайдарпай марњилањои инкишофи дандонро нишон дињед. Зоишњои дандонро номбар кунед ва аз онњо чї њосил мешавад?
 4. Таъсисёбї ва гистогенези зоишњои дандон.
 5. Пистонаки дандон аз кадом манбаъ инкишоф меёбад? Кадом элементњои дандон аз он инкишоф меёбанд?
 6. Сохти узви мино, манбаи инкишоф ва аз он чї њосил мешавад?
 7. Халтаи дандон чист? Аз халтаи дандон кадом унсурњо њосил мешаванд?
 8. Марњилаи якуми инкишофи љанинии дандон ва њангоми он кадом зоишњо њосил мешавад?

9. Маръилаи дуоми инкишофи љанинии дандон ва кадом равандњо дар зоишњои дандон мегузарад?
10. Маръилаи сеюми инкишофи љанинии дандон ва њангоми он кадом бофтањо њосил мешавад?
11. Манбаи инкишоф, сохт ва вазифањои одонтобластњо.
- 12.Таркиби бофтавии дандонњо. Манбањои инкишофи онњо.
13. Мино (эмаль), сохт, љойгиршавї, таркиби химиявї ва манбањои инкишоф.
14. Дентин, манбаи инкишоф, љойгиршавї, сохт ва намудњои он.
15. Дентинобластњо. манбаи инкишоф, љойгиршавї, сохт ва вазифањо.
16. Сохт, љойгиршавї ва вазифањои найчањои дентинї.
17. Симони (цемент) дандон, сохт, таркиби химиявї, намудњо, манбаи инкишоф ва љойгиршавии он.
18. Лањми (пульпа) дандон. Кабатњо ва таркиби њуљайравї. Йойгиршавї ва манбаи инкишофи љанинї.
19. Унсурњои (компонент) узви дандон. Мафњум дар бораи сараки (коронка) клиникї ва анатомї.
20. Талъиди Мино(эмаль), дентин ва симон(цемент).
21. Сохти милкњо. Парадонт, сохт ва вазифањои он.
22. Периодонт, сохт ва ањамияти он. Ивазшавии дандонњо. Таѓйиротњои синнусолї.

Мавзў: Системаи њозима. Қисми миёна ва аќиби найи њозима (меъда, рўдаи борик ва ѓафс).

- 1.Манбаи инкишоф ва вазифањои меъда.
- 2.Релеф ва таркиби бофтавии пардањои меъда
- 3.Сохт ва хусусиятњои функционалии ѓадудњои меъда.
- 4.Таркиби њуљайравї ва вазифањои ѓадудњои аслии меъда.
- 5.Манбаи инкишоф, сохт ва вазифањои рўдаи борик.
- 6.Сохти микроскопии бофтаи рўйпушкунандаи рўдаи борик.
- 7.Сохт ва вазифањои рўдаи ѓафс.
- 8.Фарќиятњои рўдаи борик аз рўдаи ѓафс

Мавзў: Ѓадудњои калони қисми миёнаи системаи њозима. Йигар ва ѓадуди зери меъда

- 1.Инкишоф ва вазифањои љигар.
2. Сохти љигар. Воњиди сохт ва вазифавии љигар.
3. Хусусиятњои сохт ва вазифањои њуљайрањои девораи мўйрагњои синусоидии љигар.
4. Манбаи инкишофи ѓадуди зери меъда. Гистофизиологияи қисми экзокринии ѓадуди зери меъда.
5. Сохт ва вазифањои қисми эндокринии ѓадуди зери меъда.

Мудири кафедра н.и.т., дотсент

З.Н. Соъибова